

Metodika pre monitorovanie hospodárskych a nehospodárskych činností a pre spätné vymáhanie

Programové obdobie 2021 – 2027

Predkladá:

Mgr. Marcel Kurejko
riaditeľ odboru metodiky a auditu

podpis

Schválil:

Ing. Albert Németh, MBA
generálny riaditeľ SŠF EÚ

podpis

Verzia č.: **2.0**

Dátum účinnosti: 10.10.2024

Október 2024

1. Východiská metodiky	3
2. Administrácia vykazovania	4
2.1 ADMINISTRATÍVNE ZABEZPEČENIE VYKAZOVANIA	4
2.2 MONITOROVANIE	4
2.3 ÚČTOVNÍCTVO PRIJÍMATEĽA/PARTNERA	5
3. Východiská posudzovania hospodárskych/nehospodárskych činností	6
3.1 DEFINÍCIA PRIJÍMATEĽA/PARTNERA.....	6
3.2 ZOZNAM HOSPODÁRSKÝCH A NEHOSPODÁRSKÝCH ČINNOSTÍ.....	7
4. Preukazovanie realizácie základných nehopodársych činností	8
4.1 NEZÁVISLÝ VÝSKUM A VÝVOJ	8
4.2 ROZSIAHLE ŠÍRENIE VÝSLEDKOV VÝSKUMU NA NEVÝLUČNOM A NEDISKRIMINAČNOM ZÁKLADE 8	
4.3 TRANSFER POZNATKOV	9
5. Metodika výpočtu podielu Kapacity	10
5.1 VÝPOČET PODIELU KAPACITY S VYUŽITÍM NÁKLADOVEJ METÓDY	10
5.2 VÝPOČET VÝŠKY NEOPRÁVNENÝCH VÝDAVKOV PRI PORUŠENÍ PRAVIDLA 20 %.....	10
6. Nepriama pomoc	15
6.1 ZAMEDZENIE NEPRIAMEJ POMOCI PRI EFEKTÍVNEJ SPOLUPRÁCI.....	16
6.2 ZAMEDZENIE NEPRIAMEJ POMOCI PRI POSKYTOVANÍ VaV SLUŽIEB	16
6.3 VÝPOČET VÝŠKY POSKYTNUTEJ NEPRIAMEJ POMOCI.....	18
6.4 VYKAZOVANIE NEPRIAMEJ POMOCI.....	19
7. Prílohy.....	19

1. VÝCHODISKÁ METODIKY

1. Cieľom Metodiky monitorovania hospodárskych a nehospodárskych činností a spätné vymáhanie (ďalej len „metodika“) v rámci Programu Slovensko (ďalej aj „PSK“) je stanovenie podmienok, zásad, výpočtov a monitorovania hospodárskych a nehospodárskych činností výskumných organizácií/výskumných infraštruktúr (ďalej aj „VO“ alebo „VI“) podporených z PSK v zmysle Rámca pre štátnu pomoc na výskum, vývoj a inovácie z 28.10.2022 (2022/C 414/01)(ďalej len „Rámec“).
2. Platnosť metodiky je vymedzená obdobím oprávnenosti v zmysle čl. 63 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku - od 1. januára 2021 do 31. decembra 2029.

Vykazovanie hospodárskych a nehospodárskych činností sa vykonáva na ročnej báze (kalendárny rok), pričom východiskom posúdenia využívania výskumnej infraštruktúry je účtovníctvo prijímateľa. Všetky náležitosti, práva, povinnosti, resp. podmienky uvedené v tejto metodike, sa vzťahujú na prijímateľa a súčasne na partnera .

3. Prijímateľ/partner je povinný na ročnej báze podávať správy poskytovateľovi o rozsahu svojej hospodárskej činnosti vzťahujúcej sa na podporený projekt na základe formalizovaných výstupov, ktoré sú popísané v kap. 5.
4. Účtovníctvo prijímateľa/partnera musí osobitne sledovať činnosti hospodárskeho a osobitne nehospodárskeho charakteru výskumnej organizácie alebo výskumnej infraštruktúry, t. j. činnosti hospodárskeho charakteru a nehospodárskeho charakteru musia byť u prijímateľa a jeho prípadného partnera (- ov) jasne oddeliteľné.
5. Pravidlá štátnej pomoci sa na prijímateľa/partnera nevzťahujú, ak podporený subjekt realizuje (na ročnej báze – kalendárny rok) nehospodársku činnosť na 80% a viac, t. j. nevyhnutné hospodárske činnosti, ktoré sú priamo spojené s prevádzkou podporeného subjektu a sú pre neho nevyhnutné alebo sú neoddeliteľne previazané s hlavným využitím na činnosti nehospodárskeho charakteru a nepresahujú (na ročnej báze – kalendárny rok) 20% z objemu celkovej ročnej kapacity subjektu. V prípade, ak prijímateľ/partner vykonáva počas roka viac hospodárskych činností, strop 20 % sa uplatňuje na všetky takéto činnosti kumulatívne, t. j. nie na každú samostatne. Uvedené znamená, že sa nemonitoruje iba hospodárska činnosť za projekt podporený z PSK, ale monitoruje sa celý subjekt, ktorému bol poskytnutý nenávratný finančný príspevok.
6. Sledovaným subjektom je v zmysle Rámca výskumná organizácia alebo výskumná infraštruktúra, bez ohľadu na jej právne postavenie alebo spôsob financovania, ktorej primárnym cieľom je nezávisle vykonávať priemyselný výskum alebo experimentálny vývoj, prípadne aktívne šíriť výsledky takýchto činností prostredníctvom vyučovania, publikačnej činnosti alebo transferu poznatkov. Monitorovania sa vykonáva na úrovni podporeného subjektu.
7. Proces vykazovania hospodárskych a nehospodárskych činností sa vzťahuje na celé obdobie platnosti a účinnosti zmluvy o poskytnutí NFP, t. j. pokrýva obdobie realizácie projektu a udržateľnosti projektu.
8. Základným východiskom pre posúdenie dodržania pravidiel financovania projektu mimo režimu štátnej pomoci je identifikácia hospodárskych činností do limitu 20% voči celkovej ročnej kapacite sledovaného subjektu.

9. Podľa charakteru rozlišujeme dva druhy činností vykonávaných výskumnou organizáciou alebo výskumnou infraštruktúrou:
 - a) *hospodárske činnosti,*
 - b) *nehospodárske činnosti.*
10. Prekročenie limitu 20 % vykazovaných hospodárskych činností na ročnej báze (kalendárny rok) predstavuje porušenie podmienky poskytnutia nenávratného finančného príspevku (ďalej aj „NFP“) týkajúcej sa uplatnenia štátnej pomoci, nakoľko realizácia finančnej podpory z fondov EÚ nesmie byť impulzom k poskytovaniu neoprávnenej štátnej pomoci. V takomto prípade by sa zmenil charakter podpory, pretože poskytnuté NFP na projekt nesmie ústiť do aktivít subjektu, ktoré by predstavovali štátnu pomoc.

2. ADMINISTRÁCIA VYKAZOVANIA

2.1 ADMINISTRATÍVNE ZABEZPEČENIE VYKAZOVANIA

1. Poskytovateľ zabezpečuje proces overenia činností hospodárskej a nehospodárskej povahy prijímateľa/partnera aplikovaním príslušných pravidiel a postupov platných pre relevantnú Výzvu.
2. Prijímateľ/partner je povinný za účelom preukázania hospodárskych/nehospodárskych činností podľa predchádzajúcej kapitoly tieto činnosti monitorovať a vykazovať prostredníctvom výkazov uvedených v kap. 2.2 (ak relevantné).

2.2 MONITOROVANIE

1. Monitorovacie obdobie začína kalendárnym rokom, v ktorom by prvýkrát mohlo dôjsť k výkonu hospodárskych činností výskumnej organizácie alebo výskumnej infraštruktúry v dôsledku realizovaného projektu.
2. Ak je obsahom projektu budovanie hlavne infraštruktúry (viac ako 50 % sumy z poskytnutého NFP), **monitorovacie obdobie začína:**

- a) ukončením aj jedinej aktivity z viacerých, a to vtedy, ak už ukončením konkrétnej aktivity možno vykonávať samostatnú činnosť (napr. uvedenie nakúpeného prístroja do prevádzky),

Príklad: Ak sfunkčnenie jedného prístroja/zariadenia/prevádzky umožňuje vykonávať jednu výskumnú aktivitu a teda sfunkčnenie jedného prístroja/zariadenia/prevádzky umožňuje vykonávať výskumné aktivity aj bez sfunkčnenia ďalšieho prístroja – monitorovanie bude prijímateľom/partnerom realizované podľa tohto bodu,

- b) ukončením celého projektu/ukončením poslednej aktivity, a to vtedy ak až ukončením všetkých aktivít možno realizovať projekt (napr. uvedením laboratória do prevádzky).

Príklad: V prípade, ak prijímateľ/partner obstaráva viacero zariadení v rámci rôznych aktivít, ktoré síce môžu byť používané samostatne, no až obstaranie všetkých zariadení je prijímateľom/partnerom vnímané ako jeden funkčný celok, jedná sa o prípad monitorovania projektu ako celku - monitorovanie bude prijímateľom realizované podľa tohto bodu. Príkladom môže byť nakúpenie napr. výpočtovej techniky v prvom slede, jej nákupom sa však výskum ešte nezačína.

Vysvetlenie:

V praxi to znamená, že ak je predmetom projektu budovanie infraštruktúry, monitorovacie obdobie môže začať podľa relevantnosti aj vo fáze realizácie projektu aj vo fáze udržateľnosti projektu.

3. Ak je obsahom projektu hlavne financovanie miezd (viac ako 50 % sumy z poskytnutého NFP), monitorovacie obdobie začína podpísaním Zmluvy o poskytnutí NFP.
4. Monitorovacie obdobie sa končí schválením poslednej následnej monitorovacej správy.
5. Monitorovanie činností je prijímateľom, alebo jeho partnerom vykonávané prostredníctvom nasledovných výkazov:
 - a) *ak má podporený subjekt zverejnenú účtovnú závierku v registri účtovných závierok, žiadne výkazy týkajúce sa hospodárskych/nehospodárskych činností v danom roku „n+0“ nezasiela. Ak účtovná závierka za rok „n -1“ k 30.4. zverejnená nie je, **predkladá prílohu č. 1,***
 - b) *ak je podporený subjekt alebo jeho partner nezisková organizácia alebo občianske združenie a nevykonáva žiadnu hospodársku činnosť spočívajúcu v poskytovaní výrobkov alebo služieb za odplatu, žiadne výkazy týkajúce sa hospodárskych/nehospodárskych činností v roku „n+0“ nezasiela – resp. zasiela iba čestné vyhlásenie o tejto skutočnosti,*
 - c) *ak podporený subjekt alebo jeho partner alebo v prípade transferu, kde prijímateľ vystupuje ako sprostredkovateľ aj konečný príjemca, a nemá zverejnenú účtovnú závierku v registri účtovných závierok a vykonáva hospodársku činnosť spočívajúcu v poskytovaní výrobkov alebo služieb - **predkladá prílohu č. 1,***
 - d) *prehľad nepriamej štátnej pomoci zasiela každý podporený subjekt (prijímateľ/partner a v prípade transferu, kde prijímateľ/partner vystupuje ako sprostredkovateľ aj konečný príjemca) – **príloha č. 2.***
6. Periodicita elektronického predkladania výkazu nepriamej pomoci, resp. prílohy č. 1 je raz ročne, v termíne do 30. apríla roku „n“ za predchádzajúci kalendárny rok teda „n-1“.
7. Poskytovateľ overuje pridelenú ročnú kapacitu na hospodárske činnosti voči celkovej ročnej kapacite prostredníctvom registra účtovných závierok, alebo poskytnutých prehľadov.

Upozornenie:

V prípade potreby môže poskytovateľ vyzvať prijímateľa/partnera na predloženie účtovných dokladov podľa potreby.

2.3 ÚČTOVNÍCTVO PRIJÍMATEĽA/PARTNERA

1. Prijímateľ/partner je povinný viesť oddelenú evidenciu hospodárskych a nehospodárskych činností v účtovníctve, ako aj povinné oddelenie účtovnej evidencie o projekte.
2. Účtovníctvo musí zodpovedať platným účtovným postupom. Dokladom o správnom pridelení nákladov, financovania a príjmov môžu byť ročné účtovné závierky príslušného subjektu.
3. V prípade odpisovaného majetku dochádza k postupnému spotrebovaniu príspevku z prostriedkov PSK v podobe ročných účtovných odpisov v súlade s odpisovým plánom. Z toho dôvodu je nevyhnutné sledovať využiteľnosť dlhodobého majetku z hľadiska podielu hospodárskej činnosti po celú odpisovanú dobu. Prijímateľa/partneri, ktorí v súlade s účtovnými predpismi uplatňujú odpisy na majetok zakúpený z príspevku stanovia relevantnú dobu odpisovania, ktorú by príjemca uplatnil v prípade, ak by takýto majetok nebol zakúpený zo zdrojov PSK. Uvedená povinnosť vychádza z Prílohy č. 1 Rámca.

3. VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA HOSPODÁRSKYCH/NEHOSPODÁRSKYCH ČINNOSTÍ

3.1 DEFINÍCIA PRIJÍMATEĽA/PARTNERA

1. **Prijímateľ** je právnická osoba alebo fyzická osoba zodpovedná za začatie alebo za začatie a implementáciu projektov. Prijímateľom je osoba od nadobudnutia účinnosti zmluvy podľa § 22 zákona č. 121/2022 Z. z o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o príspevkoch z fondov“) alebo právoplatnosti rozhodnutia o schválení žiadosti podľa § 13 ods. 2 zákona o príspevkoch z fondov, ktorej bola schválená žiadosť o poskytnutie NFP (ďalej aj „ŽoNFP“) v konaní podľa tohto zákona. V relevantných prípadoch sa povinnosti prijímateľa aplikujú aj na partnera.
2. **Partner** je osoba, ktorá sa spolupodieľa na príprave projektu so žiadateľom a na realizácii projektu s prijímateľom podľa písomnej zmluvy uzavretej medzi prijímateľom a partnerom alebo ktorá sa spolupodieľa na realizácii projektu s prijímateľom podľa písomnej zmluvy uzavretej medzi prijímateľom a partnerom.
3. **Príjemca pomoci** (ďalej aj „príjemca“) je subjekt, ktorý spĺňa definíciu podniku podľa článku C. Schémy štátnej pomoci na podporu vedy, výskumu a inovácií v rámci Programu Slovensko a realizuje oprávnené projekty podľa článku H. tejto schémy.
4. Prijímateľom¹ je:
 - a) *prijímateľ a*
 - b) *partner, ak sa v projekte uplatňuje inštitút partnerstva.*
5. Prijímateľa/partnera je možné bez ohľadu na jeho právne postavenie alebo spôsob financovania považovať za výskumnú organizáciu, ak je jeho primárnym cieľom nezávisle vykonávať priemyselný výskum alebo experimentálny vývoj alebo vo veľkej miere šíriť výsledky takýchto činností prostredníctvom vyučovania, publikačnej činnosti alebo transferu poznatkov.
6. Prijímateľ/partner je užívateľ výskumnej infraštruktúry, ak používa zariadenia, zdroje a súvisiace služby na uskutočňovanie výskumu vo svojich príslušných odboroch. Toto vymedzenie zahŕňa vedecké vybavenie alebo súbory nástrojov, zdroje založené na poznatkoch, akými sú zbierky, archívy alebo štruktúrované vedecké informácie, ktoré umožňujú také infraštruktúry založené na informačných a komunikačných technológiách, ako sú siete GRID, výpočtová technika, softvér a komunikácie, alebo akýkoľvek iný subjekt jedinečnej povahy, ktorý je podstatný pre uskutočňovanie výskumu. Takéto infraštruktúry môžu byť sústredené na jednom mieste alebo ako organizovaná sieť zdrojov.
7. **Prijímateľ/partner je povinný sledovať ročnú kapacitu činností hospodárskeho a nehospodárskeho charakteru na úrovni celého subjektu**, t. j. nie iba na úrovni projektu a jedinou metódou identifikácie ročnej kapacity je nákladová metóda.

¹ Termín „príjemca“ je širším termínom ako „prijímateľ“ a na účely tejto metodiky sa v niektorých častiach metodiky používa preto, aby sa zvýraznilo prepojenie metodiky s terminológiou Rámca, ktorý termín „prijímateľ“ nepozná. Z vecného hľadiska a pre účely prijímateľa a/partnera možno oba termíny vnímať aj ako synonymum.

3.2 ZOZNAM HOSPODÁRSKÝCH A NEHOSPODÁRSKÝCH ČINNOSTÍ

1. HOSPODÁRSKE ČINNOSTI

Zoznam hospodárskych činností:

- a) prenájom alebo využitie výskumných zariadení za úhradu (vybavenie alebo laboratórium);
- b) prenájom iných priestorov za úhradu (napr. učebne, konferenčné sály);
- c) zmluvný výskum za úhradu;
- d) výskumné služby za úhradu (napr. analýzy, testovacie merania);
- e) poskytovanie služieb podnikom za úhradu (napr. odborné posudky alebo technické a vedecké konzultácie, vzdelávanie za úhradu);
- f) klinické skúšky za úhradu;
- g) iné činnosti a služby na trhu za úhradu (napr. poskytovanie zdravotnej starostlivosti nesúvisiacej s výskumným projektom);
- h) činnosti, ktoré je možné umiestniť na voľnom trhu za trhové ceny,
- i) transfer poznatkov z výskumnej činnosti výskumnej organizácie alebo výskumnej infraštruktúry **bez splnenia** podmienky reinvestície ziskov z transferu poznatkov do základných (nehospodárskych) činností výskumnej organizácie alebo výskumnej infraštruktúry;
- j) činnosti, ktoré budú označené ako hospodárske odborným hodnotiteľom ŽoNFP.

Činnosti, ktoré nie sú uvedené v uvedenom zozname hospodárskych činností, nebudú považované za hospodárske činnosti, ak dokument v inej časti neurčuje inak.

2. NEHOSPODÁRSKE ČINNOSTI

Zoznam nehospodárskych činností:

- a) všetky oprávnené aktivity prijímateľa/partnera – t. j. všetky tie aktivity, ktoré sú vo vecnom súlade s Výzvou, v rámci ktorej predložil prijímateľ/partner svoju ŽoNFP;
- b) nezávislý výskum a vývoj s cieľom rozšíriť poznatky a lepšie porozumieť daným témam vrátane spolupráce pri výskume a vývoji, ak sa výskumná organizácia alebo výskumná infraštruktúra zapájajú do efektívnej spolupráce;
- c) transfer poznatkov, ak sú vykonávané výskumnou organizáciou alebo výskumnou infraštruktúrou (vrátane ich oddelení alebo pobočiek), alebo spoločne s ďalšími takýmito subjektmi alebo v ich mene a **ak je splnená** podmienka, že sú všetky zisky z uvedených činností reinvestované do základných (nehospodárskych) činností výskumnej organizácie alebo výskumnej infraštruktúry;
- d) rozsiahle šírenie výsledkov výskumu na nevýlučnom a nediskriminačnom základe, napríklad prostredníctvom výuky, databáz s – otvoreným prístupom k vedeckým a odborným informáciám otvoreným zdrojom a slobodným softvérom/otvoreným softvérom².

Činnosti, ktoré nie sú uvedené v uvedenom zozname nehospodárskych činností, budú považované za nehospodárske činnosti za podmienky, že sú v 100 %-nom vecnom súlade s oprávnenými aktivitami výzvy.

² <https://www.eea.sk/wp-content/uploads/2019/02/HistoriaOS.pdf>

4. PREUKAZOVANIE REALIZÁCIE ZÁKLADNÝCH NEHOSPODÁRSYCH ČINNOSTÍ

4.1 NEZÁVISLÝ VÝSKUM A VÝVOJ

1. **Nezávislý výskum a vývoj je výskum vykonávaný výskumnou organizáciou alebo výskumnou infraštruktúrou s cieľom rozšíriť poznatky a lepšie porozumieť daným témam.** Za dodržania vyššie uvedeného cieľa pod nezávislý výskum spadá aj spolupráca s inými výskumnými organizáciami a výskumnými infraštruktúrami pri výskume a vývoji, ako aj výskum realizovaný výskumnými organizáciami alebo výskumnými infraštruktúrami na jednej strane a podnikom alebo podnikmi na strane druhej, pokiaľ táto spolupráca napĺňa znaky efektívnej spolupráce. Podstata a zmysel efektívnej spolupráce je vždy definovaný v konkrétnej Výzve.
2. Zmluvný výskum a poskytovanie výskumných služieb nie sú formami spolupráce. Pod nezávislý výskum a vývoj preto nemožno zaradiť vykonávanie zmluvného výskumu pre podnik, ani poskytovanie služby podnikom, nakoľko v danej situácii už výskumná organizácia alebo výskumná infraštruktúra nevykonáva žiadnu zo svojich základných činností, pre ktoré bola zriadená alebo založená, ale vykonáva hospodársku činnosť, t. j. ponúka služby za odplatu. Následne je aj proces prenosu takto získaných poznatkov hospodárskou činnosťou.
3. Nezávislý výskum a vývoj je súčasne experimentálna alebo teoretická práca vykonávaná najmä s cieľom získať nové poznatky o podstatných základoch javov a o pozorovateľných skutočnostiach striktne bez plánovaného priameho komerčného uplatnenia alebo použitia. V rámci projektu však môže byť vykonávaný aj nezávislý aplikovaný výskum, pričom nie je vylúčené ani následné využitie výsledkov, avšak za preukázania podmienok nezávislého výskumu, čo znamená nie na komerčnej báze. Prijímateľ/partner preto musí preukázať poslanie - plnenie úloh nezávislého výskumu a vývoja zriaďovacou alebo zakladacou listinou, internými aktmi riadenia alebo inými vnútornými predpismi, popisom pracovných činností a pracovnými zmluvami. Preukázaním výkonu nezávislého výskumu a vývoja dôjde zároveň k preukázaniu nevyužitia zmluvného výskumu a výskumných služieb.

4.2 ROZSIAHLE ŠÍRENIE VÝSLEDKOV VÝSKUMU NA NEVÝLUČNOM A NEDISKRIMINAČNOM ZÁKLADE

1. Rozsiahle šírenie výsledkov výskumu na nevýlučnom a nediskriminačnom základe znamená napr. – otvorený prístup k vedeckým a odborným informáciám, otvorený zdroj a slobodný software/otvorený software.
2. Túto základnú činnosť je možné preukázať iba v prípade, pokiaľ jej plne zodpovedajú aktivity konkrétneho projektu.
3. Prijímateľ/partner preukazuje zverejnenie výsledkov výskumu niektorým z vyššie uvedených spôsobov podľa bodu 1, a to predložením konkrétnych informácií prostredníctvom monitorovacích správ.
4. Podmienkou rozsiahleho šírenia výsledkov výskumu ako nehospodárskej činnosti je, že prijímateľom/partnerom zvolený nástroj šírenia výsledkov výskumu nesmie obsahovať reklamné informácie alebo informácie za úhradu alebo za odplatu.

Príklad: V prípade prístupu k výsledkom cez webové sídlo táto nesmie obsahovať reklamné informácie, ktoré sa zvyčajne považujú za hospodárske činnosti. Webové sídlo sa nesmie používať na propagáciu jedného alebo viacerých komerčných produktov v porovnaní s inými komerčnými produktmi.

4.3 TRANSFER POZNATKOV

1. Transfer poznatkov je postup, ktorého cieľom je získavanie, zhromažďovanie a zdieľanie explicitných a implicitných poznatkov vrátane zručností a kompetencií v hospodárskych aj nehospodárskych činnostiach, ako sú spolupráca pri výskume, poradenstvo, poskytovanie licencií, publikovanie a mobilita výskumných pracovníkov a ďalšieho personálu zapojeného do týchto činností.
2. Činnosti v rámci transferu poznatkov môžu byť vykonávané výskumnou organizáciou alebo výskumnou infraštruktúrou (vrátane ich oddelení alebo pobočiek), alebo spoločne s ďalšími takýmito subjektmi, prípadne aj v ich mene.
3. Zdieľanie poznatkov organizáciou šíriacou výsledky výskumu³ prebieha najčastejšie formou poskytovania služieb (napr. konzultačné, poradenské a odborné služby).
4. Transfer poznatkov je sám o sebe hospodárskou činnosťou iba vtedy, ak táto činnosť neobsahuje reinvestíciu všetkých ziskov plynúcich z transferu poznatkov na nehospodárske činnosti v príslušnom roku v rámci základných činností prijímateľa/partnera (t. j. projektu alebo časti zodpovedajúcej podielu žiadateľa a partnera na projekte).
5. Zisky, resp. akékoľvek výnosy musia byť evidované v analytickej účtovnej evidencii na úrovni účtovnej jednotky prijímateľa/partnera v rámci projektu alebo v súvislosti s projektom, t. j. min. na úrovni príjemcu. Príkladom takéhoto zisku z transferu poznatkov je napr. udelenie licencie alebo prevod patentu k predmetu priemyselného vlastníctva, ktorý je výstupom výskumného projektu, ku ktorému dôjde počas udržateľnosti projektu.
6. Výskumná organizácia alebo infraštruktúra vykonávajúca transfer poznatkov nebude považovaná za príjemcu štátnej pomoci, ak táto organizácia alebo infraštruktúra koná iba ako sprostredkovateľ, ktorý prevádza všetko verejné financovanie a akékoľvek výhody plynúce z takéhoto financovania na konečných príjemcov. Vo všeobecnosti ide o prípady, keď:
 - a) *verejné financovanie aj akákoľvek výhoda plynúca z takéhoto financovania sú vyčísliteľné a preukázateľné a v plnej miere prevedené na konečných príjemcov, napríklad prostredníctvom znížených cien a*
 - b) *sprostredkovateľovi nie je poskytnutá žiadna ďalšia výhoda, pretože je buď vybraný vo verejnej súťaži, alebo je verejné financovanie k dispozícii všetkým subjektom, ktoré spĺňajú potrebné objektívne podmienky, takže sú zákazníci ako koneční príjemcovia oprávnení získať rovnocenné služby od ktoréhokoľvek príslušného sprostredkovateľa*
7. Ak sú splnené podmienky stanovené v bode 6, pravidlá štátnej pomoci sa uplatňujú na úrovni konečných príjemcov. Z uvedeného dôvodu je sprostredkovateľ povinný ešte pred poskytovaním služieb tretím stranám podpísať s nimi individuálne zmluvy, alebo dodatky k existujúcim zmluvám, ktoré právne zaviazu konečných príjemcov/tretie strany k povinnosti zachovávať pravidlá štátnej pomoci uvedené v tejto metodike a súčasne budú akceptovať overovanie dodržiavania pravidiel štátnej pomoci a z toho vyplývajúce prípadné sankcie zo strany poskytovateľa pomoci (MŠVVaM SR), ktoré sú uvedené v tejto metodike.

³ Podľa bodu 15 písm. ee) Rámca „organizácia venujúca sa výskumu a šíreniu poznatkov“ alebo „výskumná organizácia“ je subjekt (ako sú univerzity alebo výskumné inštitúty, agentúry technologického transferu, sprostredkovatelia v oblasti inovácie, fyzické alebo virtuálne spolupracujúce subjekty zamerané na výskum) bez ohľadu na jeho právne postavenie (verejnoprávny alebo súkromnoprávny subjekt) alebo spôsob financovania, ktorého primárnym cieľom je nezávisle vykonávať základný výskum, priemyselný výskum alebo experimentálny vývoj alebo vo veľkej miere šíriť výsledky takýchto činností prostredníctvom vyučovania, publikačnej činnosti alebo transferu poznatkov. Ak takýto subjekt vykonáva aj hospodárske činnosti, musia sa financovanie, náklady a príjmy spojené s takýmito hospodárskymi činnosťami účtovať osobitne. Podniky, ktoré môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvňovať takýto subjekt, napríklad v postavení akcionárov alebo členov, nesmú mať prednostný prístup k výsledkom, ktoré dosiahol.

8. Uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci na úrovni sprostredkovateľa znamená, že bude u neho overené, či služby alebo tovary, ktoré poskytol tretím stranám majú alebo nemajú hospodársky charakter. Ak majú, znamená to, že služba prenesená na konečného príjemcu má trhovú potenciál. Ak nemajú, znamená to, že transfer poznatkov je nehospodárskeho charakteru a v kontrole sa ďalej nepokračuje, nakoľko sa jedná o verejné financovanie nehospodárskych činností.
9. Uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci na úrovni konečných príjemcov sa vykoná iba v prípade, ak služba prenesená smerom od sprostredkovateľa na konečného príjemcu má trhovú potenciál. V takom prípade považujeme sprostredkované služby za činnosti hospodárskeho charakteru a u konečného príjemcu bude overená reinvestícia ziskov z ich činností do ich základných činností. Základné činnosti konečných príjemcov sú tie ich činnosti, ktoré majú nehospodársky charakter.
10. Monitorovanie transferu poznatkov je sprostredkovateľom vykazované prostredníctvom prílohy č. 4, prípadne si poskytovateľ môže nárokovať poskytnutie ďalších údajov, resp. dokladov.

5. METODIKA VÝPOČTU PODIELU KAPACITY

1. Pre účely výpočtu podielu hospodárskej činnosti v rámci PSK prijímateľ/partner (ak relevantné) využije spôsob výpočtu ročnej kapacity definovaný v prílohe č. 1.
2. Zachovanie dodržania pravidla max. 20% hospodárskych činností prijímateľ/partner dokazuje ich priamym prepojením s prevádzkou výskumnej organizácie alebo výskumnej infraštruktúry a sú pre ňu nevyhnutné alebo sú neoddeliteľne previazané s hlavným využitím na činnosti nehospodárskeho charakteru a ich rozsah je obmedzený na max. 20%.
3. Pravidlo max. 20% bude splnené, ak sa v monitorovanom roku na hospodárske činnosti budú spotrebúvať presne tie isté vstupy (napríklad materiál, zariadenia, pracovná sila a fixný kapitál) ako na nehospodárske činnosti.

5.1 VÝPOČET PODIELU KAPACITY S VYUŽITÍM NÁKLADOVEJ METÓDY

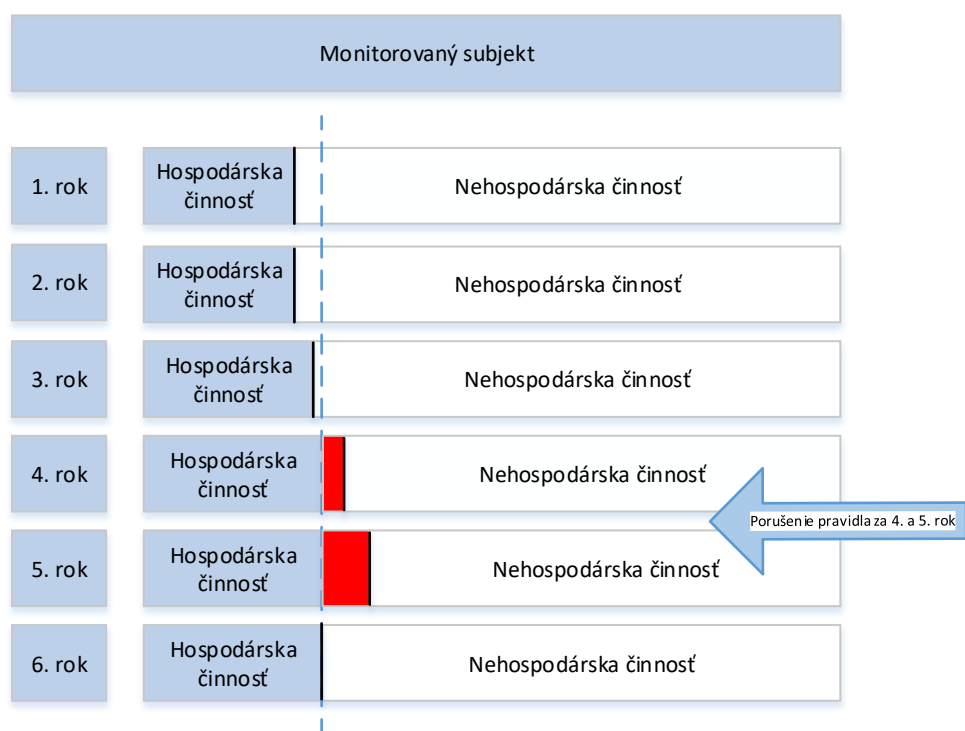
1. Podiel hospodárskych činností na ročnej kapacite je v rámci nákladovej metódy stanovený prostredníctvom podielu ročných prevádzkových nákladov z hospodárskej činnosti na celkových nákladoch subjektu. Uvedené platí iba ak podporený subjekt nemá zverejnenú účtovnú závierku v registri účtovných závierok, a vykonáva hospodársku činnosť spočívajúcu v poskytovaní výrobkov alebo služieb.
2. Nákladová metóda je pripravená ako príloha č. 1 metodiky v MS Excel. Samotný výpočet kapacity prostredníctvom nákladovej metódy je vykonaný v MS Excel automaticky.
3. Údaje v tabuľke (príloha č. 1), vyplní a predkladá prijímateľ/partner elektronicky poskytovateľovi na ročnej báze spolu s formulárom pre monitorovanie nepriamej pomoci do 30.4. daného kalendárneho roku.

5.2 VÝPOČET VÝŠKY NEOPRÁVNENÝCH VÝDAVKOV PRI PORUŠENÍ PRAVIDLA 20 %

1. Výpočet výšky neoprávnených výdavkov pri porušení pravidla 20% predstavuje sankčný mechanizmus určujúci výšku sankcie za porušenie pravidiel o štátnej pomoci. Pre prijímateľa/partnera má informatívny charakter.
2. Mechanizmus monitorovania porušenia/neporušenia pravidla 20% spočíva v identifikácii, či vzájomný pomer hospodárskych a nehospodárskych činností v rámci výskumných organizácií alebo výskumných infraštruktúr ostal v pomere max. 20% ku 80% v každom monitorovanom roku;
Príklad s dobou odpisovania 6 rokov (zariadenia), projekt má investičné výdavky viac ako 50%.

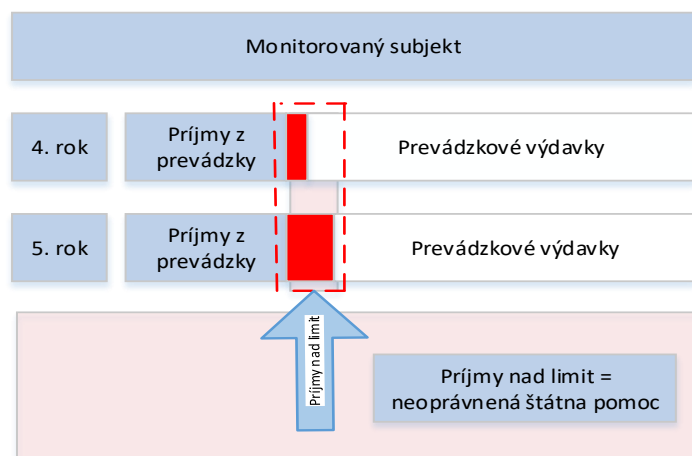
rok 1: 95% ne hospodárska činnosť, 5% hospodárska činnosť – zachovanie princípu
 rok 2: 95% ne hospodárska činnosť, 5% hospodárska činnosť – zachovanie princípu
 rok 3: 82% ne hospodárska činnosť, 18% hospodárska činnosť – zachovanie princípu
 rok 4: 75% ne hospodárska činnosť, 25% hospodárska činnosť – nezachovanie princípu
 rok 5: 70% ne hospodárska činnosť, 30% hospodárska činnosť – nezachovanie princípu
 rok 6: 80% ne hospodárska činnosť, 20% hospodárska činnosť – zachovanie princípu

Grafické znázornenie bodu 2:

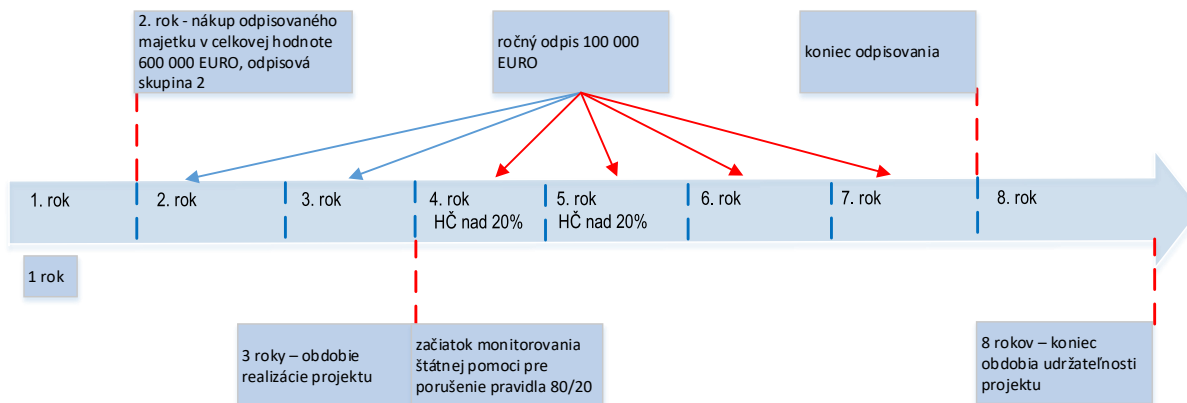
3. V prípade presiahnutia 20% kapacity výdavkov na hospodárske činnosti v danom roku z celkovej ročnej kapacity subjektu, subjekt sa stáva príjemcom neoprávnenej štátnej pomoci, a prijímateľ bude povinný v zmysle Zmluvy o poskytnutí NFP vrátiť zodpovedajúcu sumu. Zodpovedajúca suma bude vypočítaná a nemusí automaticky znamenať vrátenie celého NFP za ten rok, kedy bolo pravidlo 80/20 porušené. Inak povedané, neoprávnená štátna pomoc neznamená automatické vrátenie celého NFP, ale relevantnej časti zodpovedajúcej neoprávnenej štátnej pomoci.

Grafické znázornenie bodu 3:

4. Pre výpočet sankcie za neoprávnenú štátnu pomoc je nutné v prvom rade určiť typ projektu. Ak je predmetom projektu budovanie infraštruktúry (viac ako 50 % sumy z poskytnutého NFP), monitorovacie obdobie začína v modelovom prípade už v druhom roku implementácie projektu.

Grafické znázornenie bodu 4.

5. Sankcia sa počíta iba pre rok, kedy podiel hospodárskych činností na celkovej ročnej kapacite subjektu je nad 20%. V období udržateľnosti už nevznikajú na projekte subjektu žiadne oprávnené náklady. Pripomíname, že neehospodárske činnosti sú v období udržateľnosti a štvrtý rok, kedy bolo porušené pravidlo 20/80 - je prvým rokom udržateľnosti projektu.
6. Vstupy výpočtu sankcie sú sumou ročných výdavkov na neehospodársku činnosť v rámci projektu v tomto zložení:
- a) náklady na personál pre modelový príklad 100 000 EUR za rok;
 - b) prevádzkové náklady pre modelový príklad 10 000 EUR za rok;
 - c) odpisy kapitálových výdavkov v sume 100 000 EUR za rok;

Pre účely príkladu výpočtu použijeme celkovú výšku oprávnených kapitálových výdavkov 600 000 EUR, dobu odpisovania 6 rokov, t. j. ročný odpis na neehospodárske činnosti bude 100 000 EUR;

7. Celkové ročné výdavky na činnosť je suma 210 000 EUR (100 000 + 100 000 + 10 000).
8. V modelovom príklade bol štvrtý rok prekročený limit 20%, čo predstavuje stav, kedy prijímateľom realizovaný projekt vykazuje hospodárske činnosti porušujúce pravidlá štátnej pomoci a sú neoprávnené v rozsahu štátnej pomoci, pričom financovanie výdavkov neehospodárskych činností za štvrtý rok sa vypočíta nasledovne:

- a) Vypočítanie max. sumy na financovanie neehospodárskych činností ročne za odpisy 100 000 zo strany prijímateľa, vypočítané ako 600 000 / 6 rokov odpisovania.
 - + reálne ročné náklady na personál, napr. 100 000 v štvrtom roku
 - + reálne ročné náklady na prevádzku, napr. 10 000.
- b) vypočítanie ročnej výšky financovania neehospodárskych činností s prípustnou intenzitou podpory, ktorú stanovuje výzva pre poskytovanie pomoci mimo režimu štátnej pomoci (napr. 95%);

$80\% \times 95\% \times 210\,000 \text{ EUR} = 159\,600 \text{ EUR}$, t. j. suma, ktorá je určená na ročné financovanie nehnospodárskych činností;

80 % = maximálne percento pre nehnospodárske aktivity

95 % = maximálna intenzita pomoci podľa výzvy

c) vypočítanie konkrétnej ročnej výšky financovania nehnospodárskych činností s identifikovaným podielom NČ v roku 4;

$75\% \times 95\% \times 210\,000 \text{ EUR} = 149\,625 \text{ EUR}$ určených na financovanie nehnospodárskych činností;

Uvedené znamená, že na hnospodárske činnosti bolo vynaložených 60 375 EUR v roku 4.

Vypočítali sme to ako $210\,000 - 149\,625 = 60\,375$.

d) vypočítanie výšky financovania hnospodárskych činností v danom roku s intenzitou podpory podľa pravidiel/podmienok štátnej pomoci (max. 50%⁴) a 25% podielom hnospodárskych činností, ktoré predstavujú štátnu pomoc;

Výpočet pokračuje s intenzitou napr. 50 % (a nie 95%), pretože sa po nesplnení pravidla 80/20 uplatní tá konkrétna výška intenzity, ktorú definujú relevantné podmienky štátnej pomoci. V našom modelovom príklade je to 50 %.

v danom príklade pre rok 4:

$25\% \times 50\% \times (210\,000) = 26\,250 \text{ EUR}$ určených prijímateľom/partnerom na financovanie hnospodárskych činností celého projektu v roku „n+“.

Sumarizácia vyššie uvedeného:

1. max. ročná suma na činnosti = 210 000 EUR
2. max. ročná suma na nehnospodárske činnosti pri uplatnení intenzity 95 % = 159 600 EUR
3. skutočná výška vynaložená na nehnospodárske činnosti v roku 4 = 149 625 EUR
4. skutočná výška vynaložená na hnospodárske činnosti v roku 4 = 60 375 EUR
5. max. suma na hnospodárske činnosti pri uplatnení intenzity 50 % = 26 250 EUR

e) vypočítanie výšky výdavkov, ktoré musí prijímateľ vrátiť

V danom príklade pre rok 4:

$210\,000 \text{ EUR} - (149\,625 + 26\,250 \text{ EUR}) = 34\,125 \text{ EUR}$, čo je suma na vrátenie za rok 4

Suma za rok 5 bude vypočítaná rovnakým postupom.

V prípade povinnosti vrátenia finančných prostriedkov platí, že ak je suma, ktorú musí prijímateľ vrátiť „nižšia ako nula“, prijímateľ nie je povinný vrátiť poskytnuté finančné prostriedky, napriek tomu, že prekročil intenzitu 20% na hnospodárske činnosti.

Identický mechanizmus výpočtu je potrebné vykonať za každý monitorovaný rok, kedy došlo k porušeniu pravidla 80/20.

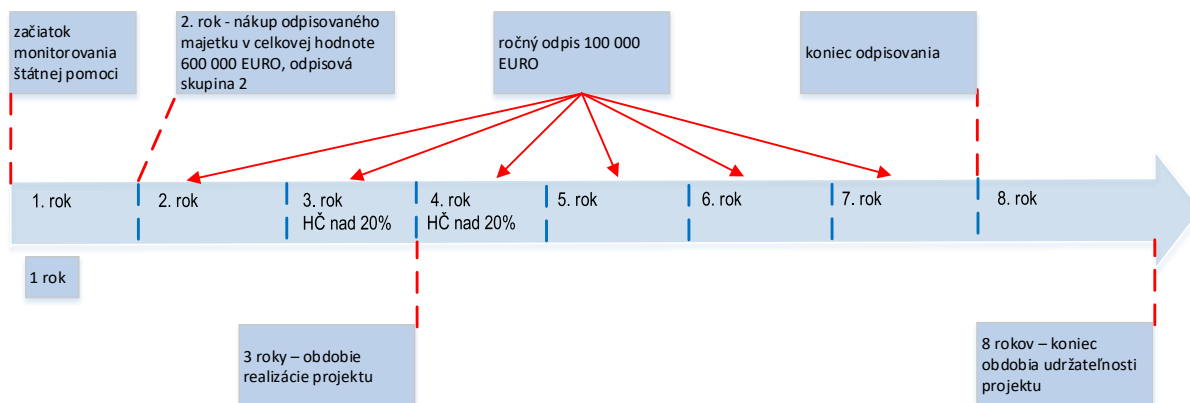
Metodika výpočtu sankcie tvorí prílohu č. 3 tohto dokumentu.

9. Vypočítanie výšky výdavkov, ktoré musí prijímateľ vrátiť v prípade mzdových projektov

⁴ Pre COVID výzvy je to max. 80%

Monitorovacie obdobie začína podpisom Zmluvy o NFP, resp. inak povedané, už v období implementácie projektu. Sankčný mechanizmus sa uplatní na rok 3 a rok 4. Pre rok 4 platí mechanizmus ako je uvedené vyššie na str. 10 - 12⁵, pre rok 3 však platí nasledovné:

Grafické znázornenie bodu 9.

10. Vstupy výpočtu sankcie sú sumou ročných výdavkov na nehopodársku činnosť v rámci projektu v tomto zložení:

- oprávnené výdavky v 3. roku implementácie mimo kapitálových výdavkov napr. 300 000 EUR
- odpisy kapitálových výdavkov, v našom prípade ročný odpis na nehopodárske činnosti bude 100 000 EUR;

11. Celkové ročné výdavky na činnosť je suma 400 000 EUR (300 000 + 100 000).

12. V modelovom príklade bol tretí rok prekročený limit 20%, čo predstavuje stav, kedy prijímateľom realizovaný projekt vykazuje hospodárske činnosti porušujúce pravidlá štátnej pomoci a sú neoprávnené v rozsahu štátnej pomoci, pričom financovanie výdavkov nehopodárskych činností za štvrtý rok sa vypočíta nasledovne:

realizovaný projekt vykazuje hospodárske činnosti porušujúce pravidlá štátnej pomoci a sú neoprávnené v rozsahu štátnej pomoci, pričom financovanie výdavkov nehopodárskych činností za štvrtý rok sa vypočíta nasledovne:

a) vypočítanie ročnej výšky financovania činností s prípustnou intenzitou podpory, ktorú stanovuje výzva pre poskytovanie pomoci mimo režimu štátnej pomoci (95%);

$80\% \times 95\% \times 400\,000 \text{ EUR} = 304\,000 \text{ EUR}$ určených na ročné financovanie činností;

80 % = maximálne percento pre nehopodárske aktivity

95 % = maximálna intenzita pomoci podľa výzvy

b) vypočítanie ročnej výšky financovania nehopodárskych činností s prípustnou intenzitou podpory, ktorú stanovuje výzva pre poskytovanie pomoci mimo režimu štátnej pomoci (95%) v roku 4;

$75\% \times 95\% \times 400\,000 \text{ EUR} = 285\,000 \text{ EUR}$ určených na financovanie nehopodárskych činností;

⁵ Postup je podobný, v tomto konkrétnom prípade ale zvyrazňujeme, že do výpočtu pre rok 3 vstupujú do výpočtu aj oprávnené výdavky počas realizácie projektu.

Uvedené znamená, že na hospodárske činnosti bolo vynaložených 115 000 EUR v roku 4.

Vypočítali sme to ako $400\,000 - 285\,000 = 115\,000$.

c) vypočítanie výšky financovania hospodárskych činností v danom roku s intenzitou podpory podľa pravidiel/podmienok štátnej pomoci (max. 50%⁶) a 25% podielom hospodárskych činností, ktoré predstavujú štátnu pomoc;

Výpočet pokračuje s intenzitou napr. 50 % (a nie 95%), pretože sa po nesplnení pravidla 80/20 uplatní tá výška intenzity, ktorú definujú relevantné podmienky štátnej pomoci. V našom modelovom príklade je to 50 %.

v danom príklade pre rok 4:

$25\% \times 50\% \times 400\,000 \text{ EUR} = 50\,000 \text{ EUR}$ určených prijímateľom na financovanie hospodárskych činností celého projektu v danom roku

Sumarizácia vyššie uvedeného:

1. max. ročná suma na činnosti = 400 000 EUR
2. max. ročná suma na nehopodárske činnosti pri uplatnení intenzity 95 % = 304 000 EUR
3. skutočná výška vynaložená na nehopodárske činnosti v roku 4 = 285 000 EUR
4. skutočná výška vynaložená na hospodárske činnosti v roku 4 = 115 000 EUR
5. max. suma na hospodárske činnosti pri uplatnení intenzity 50 % = 50 000 EUR

d) vypočítanie výšky výdavkov, ktoré musí prijímateľ vrátiť

V danom príklade pre rok 4:

$400\,000 \text{ EUR} - (285\,000 + 50\,000 \text{ EUR}) = 65\,000 \text{ EUR}$, čo je **suma na vrátenie za rok 3**

Suma za rok 4 bude vypočítaná obdobným postupom - v zmysle bodu 9 na str. 13 - 14..

6. NEPRIAMA POMOC

1. Nepriama pomoc vzniká iba mimo prijímateľa/partnera – u tretieho subjektu – a to v dôsledku konania prijímateľa/partnera. Nepriama štátna pomoc nie je prípustná.
2. Nepriama pomoc predstavuje poskytnutie výhody jej príjemcovi najmä v nepeňažnej forme, napr. vo forme bezplatnej poradenskej služby alebo služby za čiastočnú úhradu, platby za výhodnejších podmienok, ako sú trhové podmienky a pod. K nepriamej forme pomoci patrí aj predaj nehnuteľného majetku štátu, VÚC alebo obce za cenu nižšiu, ako je trhová cena.
3. Nepriama pomoc alebo výhoda je prítomná, keď sú hospodárske/nehospodárske činnosti prijímateľa/partnera navrhnuté tak, že ich sekundárne účinky sú nasmerované na identifikovateľné podniky. Akékoľvek (priame aj nepriame) poskytnutie výhody, ktorá vznikla dôsledkom prijatia nenávratného finančného príspevku na iný subjekt, je nepriama štátna pomoc.
4. Poskytovateľ alebo vykonávateľ overuje poskytnutie nepriamej pomoci, ak dochádza k **efektívnej spolupráci** prijímateľa/partnera s podnikmi alebo ak prijímateľ/partner realizuje hospodárske činnosti vo forme **zmluvného výskumu alebo výskumných služieb** poskytovaných podnikom.
5. Existencia nepriamej pomoci je poskytovateľom/vykonávateľom overovaná každoročne.

⁶ Pre COVID výzvy je to max. 80%

6. V prípade prevedenia výhody/podpory na podnik mimo príjemcov/partnerov sa jedná o spoločnú zodpovednosť prijímateľa a takto zvýhodnených podnikov.

6.1 ZAMEDZENIE NEPRIAMEJ POMOCI PRI EFEKTÍVNEJ SPOLUPRÁCI

1. Podmienky, za splnenia ktorých nedochádza k poskytovaniu nepriamej ŠP podnikom prostredníctvom verejne financovaných výskumných inštitúcií alebo výskumných organizácií, sú nasledovné:

- a) *zúčastnené podniky znášajú celkové náklady projektu alebo*
- b) *výsledky spolupráce, ktoré nevedú k vzniku práv duševného vlastníctva, sa môžu vo veľkom rozsahu rozširovať a práva duševného vlastníctva, ktoré sú výsledkom činností VO alebo VI, sa im v plnej miere pridelia alebo*
- c) *práva duševného vlastníctva z projektu a príslušné prístupové práva sú pridelené partnerom spôsobom, ktorý primerane odráža ich pracovné balíky, príspevky a príslušné záujmy, alebo*
- d) *VO alebo VI dostanú za práva duševného vlastníctva, ktoré sú výsledkom ich činnosti a sú prevedené na zúčastnené podniky alebo ku ktorým získali zúčastnené podniky prístupové práva, **kompensáciu** zodpovedajúcu trhovej cene. Od kompenzácie sa môže odpočítať výška hodnoty finančného alebo nefinančného príspevku zúčastnených podnikov na náklady spojené s činnosťami VO alebo VI, ktorých výsledkom boli príslušné práva.*

Kompensácia zodpovedá trhovej cene, ak je splnená jedna z týchto podmienok:

- i. *výška kompenzácie bola stanovená prostredníctvom otvoreného, transparentného a nediskriminačného konkurenčného postupu predaja, alebo*
- ii. *nezávislým odborným ocenením sa potvrdí, že výška kompenzácie zodpovedá trhovej cene, alebo*
- iii. *VO alebo VI môže ako predávajúci preukázať, že kompenzáciu dohodla za podmienok trhového odstupu⁷ tak, aby dosiahla maximálny hospodársky prospech, s prihliadnutím na svoje štatutárne ciele, alebo*
- iv. *v prípadoch, keď sa v dohode o spolupráci spolupracujúcemu podniku poskytuje právo prvého odmietnutia, pokiaľ ide o práva duševného vlastníctva vytvorené spolupracujúcimi VO alebo VI, a tieto subjekty majú recipročné právo vyžiadať si od tretích strán ekonomicky výhodnejšie ponuky, takže spolupracujúci podnik je nútený svoju ponuku zodpovedajúcim spôsobom upraviť.*

6.2 ZAMEDZENIE NEPRIAMEJ POMOCI PRI POSKYTOVANÍ VaV⁸ SLUŽIEB

1. Ak VO alebo VI vykonáva zmluvný výskum alebo poskytuje výskumnú službu podniku, ktorý spravidla stanoví podmienky zmluvy, vlastní výsledky výskumných činností a nesie riziko neúspechu, podniku nebude spravidla prevedená žiadna ŠP, ak je VO a VI vyplatená primeraná odmena za jej služby, najmä v prípade, keď je splnená jedna z týchto podmienok:

- a) *VO alebo VI poskytuje svoju výskumnú službu alebo zmluvný výskum za trhovú cenu, alebo*
- b) *ak neexistuje trhovú cenu, VO alebo VI poskytuje svoju výskumnú službu alebo zmluvný výskum za cenu, ktorá:*

⁷ "trhový odstup" je situácia, keď sa podmienky transakcie medzi zmluvnými stranami nelíšia od tých, ktoré by boli stanovené medzi nezávislými podnikmi, a neobsahujú žiadny prvok kolúzie. Za transakciu spĺňajúcu zásadu trhového odstupu sa považuje akákoľvek transakcia, ktorej predchádzal otvorený, transparentný a nediskriminačný postup. Trhový odstup je možné za každých okolností preukázať verejným obstarávaním.

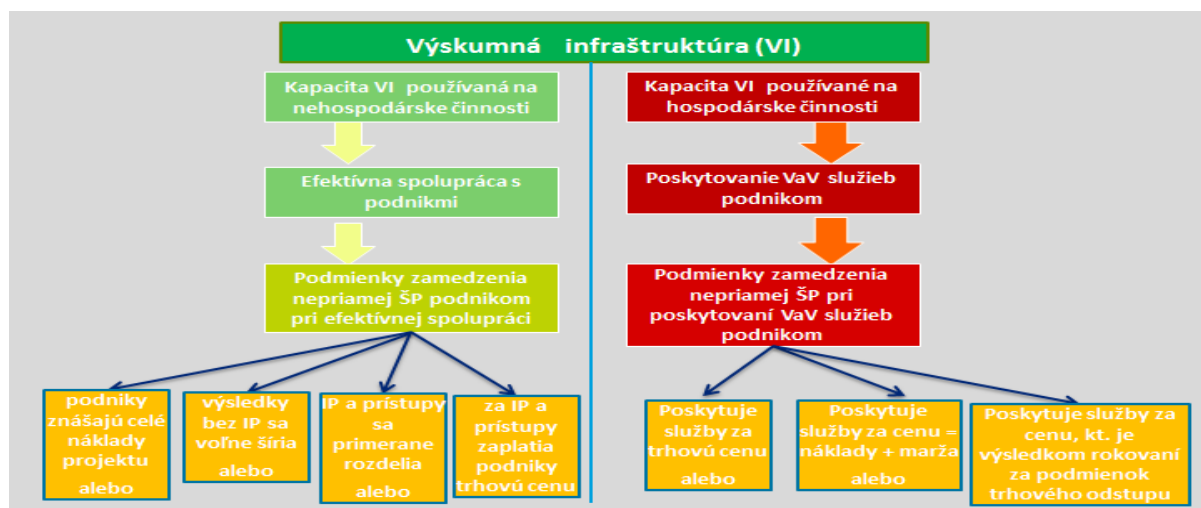
⁸ Skratka pre Výskum a vývoj, resp. výskum, vývoj a inovácie

- i. odráža celkové náklady služby a vo všeobecnosti zahŕňa maržu stanovenú podľa marží zvyčajne uplatňovaných podnikmi pôsobiacimi v odvetví príslušnej služby, alebo
- ii. je výsledkom rokovaní za podmienok trhového odstupu, keď sa VO alebo VI ako poskytovateľ služby pri rokovaní usiluje o to, aby pri uzatvorení zmluvy dosiahla maximálny hospodársky prospech a pokryla aspoň svoje hraničné náklady.

Ak boli vyššie uvedené podmienky splnené, nedochádza k poskytovaniu nepriamej ŠP podnikom.

2. Za trhovú cenu sa považuje: ak VO alebo VI poskytuje konkrétnu výskumnú službu alebo vykonáva zmluvný výskum v mene určitého podniku po prvýkrát, na skúšobnej báze a počas jasne vymedzeného časového obdobia, bude účtovaná cena považovaná za trhovú cenu, ak ide o jedinečnú výskumnú službu alebo zmluvný výskum a možno preukázať, že pre ne neexistuje žiadny trh.
3. Ak si VO alebo VI ponecháva vlastníctvo práv duševného vlastníctva alebo prístupové práva k právam duševného vlastníctva, môže byť ich trhová hodnota odpočítaná od ceny splatnej za príslušné služby.
4. V prípade existencie trhovej ceny prijímateľ/partner napr. preukáže, že bol vybratý verejným obstarávaním, ak je podnik v pozícii obstarávateľa; preukáže, že bol vybratý v rámci obchodnej verejnej súťaže; predloží odkaz na obdobné zmluvy iných výskumných organizácií alebo výskumných infraštruktúr, ak sú zverejnené napr. v Centrálnom registri zmlúv alebo na ich webových sídlach; prípadne predloží odkaz na verejné obstarávanie obdobných služieb. Prijímateľ/partner môže predložiť aj znalecký posudok nezávislého znalca určujúci trhovú cenu. Cieľom je preukázať, že ceny zodpovedajú cenám v podmienkach voľnej hospodárskej súťaže medzi inými účastníkmi hospodárskej súťaže za porovnateľných okolností.
5. V prípade, ak nemožno určiť a preukázať trhovú cenu, prijímateľ/partner predloží konkrétny výpočet celkových nákladov a preukáže **svoju zvyčajnú maržu**. Maržu je možné preukázať prostredníctvom predchádzajúcej praxe alebo predchádzajúcich zmluvných vzťahov prijímateľa/partnera alebo odkazmi na obdobné zmluvy iných výskumných organizácií alebo výskumných infraštruktúr, ak sú zverejnené napr. v Centrálnom registri zmlúv alebo na ich webových sídlach. Pokiaľ nie je možné preukázať vyššie uvedené skutočnosti, prijímateľ/partner môže tiež preukázať, že cena je výsledkom rokovaní za podmienok trhového odstupu, t. j. že ceny sú podobné cenám, aké by boli účtované v podmienkach voľnej hospodárskej súťaže medzi nezávislými podnikmi rokujúcimi za porovnateľných okolností na základe zásady trhového odstupu.

Schéma č. 1: Pravidlá zamedzenie nepriamej ŠP podnikom pri ES a VaV službách

6.3 VÝPOČET VÝŠKY POSKYTNUTEJ NEPRIAMEJ POMOCI

1. Ak nebude splnená žiadna z podmienok uvedených v kap. 6.1 a 6.2, výška poskytnutého NFP prijímateľovi/partnerovi bude znížená o výhodu poskytnutú spolupracujúcemu podniku.
2. Ak nie sú splnené podmienky pre nepriamu pomoc **celková hodnota príspevku výskumných organizácií alebo výskumných infraštruktúr na projekt** sa bude považovať za výhodu pre spolupracujúce podniky, na ktorú sa vzťahujú pravidlá štátnej pomoci.
3. Modelový príklad:
4. Žiadateľom o NFP je VO (napr. štátna vysoká škola), partnerom je VO – napr. verejná vysoká škola (P1), druhým partnerom je podnik (P2), ktorý chce výsledky projektu aplikovať vo svojom výrobnom procese. Projekt pozostáva z aktivít spadajúcich pod priemyselný výskum a z aktivít spadajúcich pod experimentálny vývoj.

Celkový rozpočet projektu je 5 000 000 EUR, z toho je 3 000 000 EUR na vybudovanie novej VI.

Tabuľka č. 2: Rozdelenie rozpočtu pre modelový príklad (v EUR)

Aktivita	VO	P1	P2
Priemyselný výskum	450 000	700 000	0
Experimentálny vývoj	500 000	0	350 000
Nákup infraštruktúry	2 700 000	0	300 000
Spolu	3 650 000	700 000	650 000

5. VO rieši navrhovaným projektom výskumnú úlohu v rámci svojho dlhodobého VaV. Nákup infraštruktúry je nevyhnutne potrebný pre aktivity spojené s VaV. Výsledky plánuje prezentovať verejnosti a zlepšiť vyučovací proces. Infraštruktúru plánuje po realizácii projektu využívať pre potreby vyučovacieho procesu a voľné kapacity poskytnúť súkromnému sektoru. P1 má taktiež záujem participovať na projekte, pretože výsledky chce prezentovať. P2 je stredný podnik, má záujem o získanie poznatkov, ktoré budú výsledkom projektu. **Výsledkom projektu bude patent, ktorý je ohodnotený sumou 2 000 000 EUR.** O patent má záujem P2 a P2 zároveň je ochotný spolupodieľať sa na nákupe VI, ktorá ostane vo vlastníctve hlavného partnera.

Z hľadiska definície ES medzi partnermi sú splnené nasledovné predpoklady:

- nezávislosť strán, spoločné definovanie predmetu a rozsahu projektu
 - delba VaV aktivít v projekte, zdieľanie rizika a výsledkov projektu
 - nejde o poskytovanie VaV služieb ani zmluvný výskum
 - VO znáša aspoň 10% oprávnených výdavkov projektu
 - VO má právo uverejniť výsledky svojho VaV
 - práva IP prevedie VO na podnik za kompenzáciu, ktorá sa rovná trhovej cene zistenej nezávislým odborným ocenením.
6. V súlade s podmienkami kap. 6.1 a 6.2 je potrebné, aby partnerovi **P2 nebola poskytnutá nepriama ŠP**. Znamená to, že patent, ako výsledok projektu bude P2 predaný za kompenzáciu zodpovedajúcu trhovej cene. Súčasne príspevky P2 k nákladom projektu sa od tejto náhrady odpočítajú. Výsledná cena za patent pre P2 bude teda 1 350 000 EUR. **Ak by cena bola nižšia, jedná sa o nepriamu štátnu pomoc.**

Metodika výpočtu: 2 000 000 EUR za patent minus vklad P2 (650 000 EUR) = 1 350 000 EUR.

Po realizácii projektu bude hlavný partner infraštruktúru využívať na nehnospodárske činnosti (ďalej aj NČ“). Hnospodárske činnosti (ďalej aj „HČ“) budú len doplnkovou alternatívou v prípade potenciálnej voľnej kapacity, pričom budú sa využívať rovnaké vstupy a bude sa dodržiavať maximálna miera používania infraštruktúry do 20% celkovej ročnej kapacity.

Tieto činnosti budú v účtovníctve jednoznačne oddelené na analytických účtoch a budú poskytované za trhových podmienok. Na ročnej báze bude vykazované finančné hľadisko splnenia podmienky maximálnej miery HČ 20%.

Nakoľko P2 prispel na obstaranie infraštruktúry, VO mu poskytne prednostný prístup k infraštruktúre počas nasledujúcich napr. 3 rokov tým, že mu rezervuje časovú kapacitu k danej infraštruktúre v rozsahu jeho príspevku na zariadenia. Informácia o prevenčnom prístupe ako aj podmienkach využívania infraštruktúry bude zverejnená. Odplata za využívanie infraštruktúry P2 bude stanovená na základe trhových pravidiel.

6.4 VYKAZOVANIE NEPRIAMEJ POMOCI

1. Prijímateľ/partner je povinný po uplynutí vykazovaného obdobia podľa kap. 2.2 predložiť kompletne vyplnený formulár *Prehľad overenia nepriamej pomoci* (príloha č. 2).
2. Prijímateľ/partner je oprávnený prehľad nahradiť čestným vyhlásením, ak podľa neho nedošlo k poskytnutiu nepriamej štátnej pomoci tretej strane.

7. PRÍLOHY

Priloha_c_1_vypocet
_podielu.xlsx

Priloha_c_2_mepria
ma_pomoc.docx

Priloha_c_3_vypocet
_priklad_porusenie_

Priloha_c_4_transfer
_priklad.xlsx